

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ ปุ๋ยหมักน้ำ ปุ๋ยหมักแห้ง สร้างความเติบโตให้ต้นไม้

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ ...นางสาวรัชฎาภรณ์ เขียววรรณ

ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศรีมหาโพธิ

หมายเลขโทรศัพท์๐๙๐-๒๓๙๙๙๑๔ ID Line-.....

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้

หมวดหมู่องค์ความรู้๑.การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบฯ.....

ประเด็นองค์ความรู้ย่อย ๑.๒ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้.....

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาต้นแบบ โดยนำหลักทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” และยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนา เศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งของรัฐบาล ซึ่งตอบสนองนโยบายรัฐบาลเรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน ในพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การ ขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีกระบวนการพัฒนาที่เป็นขั้น เป็นตอน ตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อมุ่งหมายให้ผู้นำที่ผ่านกระบวนการดังกล่าว มีความรู้และปฏิบัติอาชีพได้จริง จนพัฒนา เป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครัวเรือน ต่อยอดสู่การเป็นต้นแบบการเรียนรู้ สร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

จัดทำปุ๋ยหมักในพื้นที่พัฒนาต้นแบบฯ “โคก หนอง นา โมเดล” ร่วมกับครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อ ส่งเสริม สนับสนุนเกษตรกรมีปุ๋ยหมักไว้ใช้เองในพื้นที่ ลดรายจ่าย ลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย และการ คุ้มครองดิน โดยใช้เศษฟางและน้ำหมักชีวภาพเพื่อให้อาหารดินแล้วดินจะปล่อยธาตุอาหารให้พืชโดยกระบวนการย่อย สลายของจุลินทรีย์ ตามหลักการ “เลี้ยงดิน ให้ดินเลี้ยงพืช”

.....วิธีหมัก ก็คือ เอาฟาง ไม่ว่าจะตอซังของมันเอง รากของมันเอง หญ้าหรือถั่ว เราต้องรู้ว่าดินที่ดี เหมาะสำหรับข้าวมากที่สุดคือดินที่มีอินทรีย์วัตถุประมาณ ๕% สมัยโบราณ เขาก็ไถหมักพลิกหญ้า จะได้ ทั้งต้นหญ้า ดอกหญ้า ใบหญ้า รากหญ้า หมัก ก็จะได้จุลินทรีย์ขึ้นมา แล้วเอาน้ำใส่ เอาปุ๋ยชีวภาพ ทั้งปุ๋ยแห้ง ทั้งปุ๋ยน้ำใส่ลงไป หรือไม่อาจใช้ปุ๋ยชีวภาพธรรมดาเลย ก็คือเอาขี้วัวนี้แหละใส่ลงไปเลย ๗

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. ต้องวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ

๒. ขับเคลื่อนการทำงานอย่างเป็นกระบวนการและเรียนรู้ควบคู่กับการพัฒนา

๗. ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไข

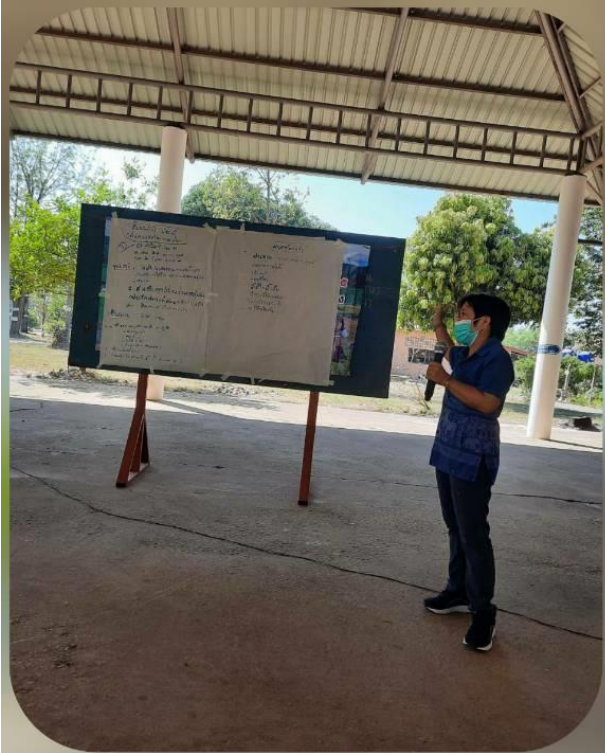
ข้อพึงระวังในการดำเนินการตามโครงการนี้ คือ พัฒนาการจะต้องศึกษากระบวนการของโครงการให้ละเอียด เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจน อย่าปล่อยให้ผู้นำต้นแบบให้ดำเนินการโดยขาดการติดตาม เยี่ยมเยียน แนวทางการแก้ไขคือ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นการขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการที่ ก่อเกิดขึ้นใหม่ ทำให้การทำงานต้องเกิดการลองผิดลองถูก ทั้งในระดับเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงาน

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้นำ และครัวเรือนต้นแบบ เพื่อให้ชุมชนและครัวเรือนอื่น ๆ และสามารถศึกษา เรียนรู้ และขยายผลการพัฒนาไปสู่ครัวเรือน และชุมชนอื่นๆ ได้

๙. ข้อมูลประกอบอื่นๆ

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อความรู้ บทสรุปความสำเร็จสู่ความยั่งยืน บ้านวังใหม่ หมู่ที่ ๑๗

ตำบลวังท่าช้าง อำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

๒. เจ้าขององค์ความรู้ นายจักรินทร์ อินทรหอม ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบินทร์บุรี

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้

หมวดที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดการองค์ความรู้

บ้านวังใหม่ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลวังท่าช้าง อำเภอบินทร์บุรี พัฒนาหมู่บ้าน นำไปสู่ความยั่งยืน ภายใต้การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาหมู่บ้านโดยใช้แนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ในการนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาหมู่บ้านวังใหม่ ซึ่งประกอบด้วย

๑. ท้องถิ่น (ดำเนินชีวิตยึดแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) ๒. นอนอุ่น (มีการจัดเวรยามรักษาความสงบภายในหมู่บ้าน) ๓. มีทุน (กองทุนชุมชน ต่างๆ) ๔. มีภาระหนี้สินน้อย (ส่งเสริมอาชีพชุมชน/เสริมรายได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ฯลฯ) มีการดำรงชีวิตแบบพอเพียง คือ พออยู่พอกิน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และสามารถแบ่งปันให้คนรอบข้าง ความรู้สึกเช่นกัน เมื่อมีองค์ความรู้ หรือรับความรู้จากผู้อื่นมาเราก็ต้องสอนและถ่ายทอดให้แก่คนอื่นฯ ได้ เช่นกัน หลักการคือ “ชาวบ้านสอนชาวบ้าน” แนวทางสัมมาชีพชุมชน “การพัฒนาชุมชนบ้านวังใหม่ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลวังท่าช้าง เน้น พัฒนาคนก่อนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ให้คนรู้จักพึ่งตนเอง” ต่อมาได้มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพภายในหมู่บ้านโดยเฉพาะผ้าทอมือ จนนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์การทอผ้าลายไทย อย่างหลากหลาย และเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มทอผ้าทั่วประเทศ ก็ได้รับพระราชทาน ลายผ้าพระราชทาน “ผ้ามัดหมี่ลายขอเจ้าฟ้าสิริวัฒนธรวิชัย” เพื่อเป็นของขวัญปีใหม่ และสื่อความหมายถึงการส่งมอบความรัก ความสุขให้แก่ชาวไทย โดยประธานอนุญาตให้กลุ่มทอผ้าทุกกลุ่ม ทุกเทคนิค สามารถนำไปใช้ทอผ้าผลิตผ้าได้ และหนึ่งในจำนวนกลุ่มอาชีพทอผ้าที่ได้รับพระราชทานแบบ “ผ้ามัดหมี่ลายขอเจ้าฟ้าสิริวัฒนธรวิชัย” ด้วยคือ กลุ่มอาชีพผ้าทอมือบ้านวังใหม่ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลวังท่าช้าง อำเภอบินทร์บุรี ต่อมาเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ บ้านวังใหม่ ยังได้รับพระราชทานภาพแบบผ้าบาติกลายพระราชทาน “เจ้าฟ้าสิริวัฒนธรวิชัย” ภายใต้โครงการสืบสาน ภูมิปัญญาพื้นถิ่นสู่การพัฒนาผ้าถิ่นไทย อีกด้วย ปัจจุบันบ้านวังใหม่ ยังมีศูนย์เรียนรู้โคกหนองนาพัฒนาชุมชน อีกด้วยซึ่งจะเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อ

ส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้าน ให้มีระบบการบริหารจัดการชุมชนแบบบูรณาการที่เข้มแข็ง และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มั่นคง และให้หมู่บ้าน/ชุมชน จากที่อื่นๆ ที่มีความสนใจได้มาศึกษาเรียนรู้แนวทางและกลไกการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มสัมมาชีพอื่นๆอีกหลากหลาย เช่น กลุ่มเลี้ยงไหม กลุ่มประติมากรรม (ปั้นศาลพระภูมิ/ เจ้าที่) กลุ่มจักรสานไม้ไผ่/หวายเทียม กลุ่มแปรรูปอาหาร

๕. รูปแบบ กระบวนการ แนวทางปฏิบัติ

๑. ชาวบ้าน มีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน

๒. มีการบริหารจัดการน้ำและพื้นที่ การเกษตรด้วย “โคก หนอง นา โมเดล” ด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บริหารจัดการน้ำและพื้นที่การเกษตร ผสมผสานกับภูมิปัญญาพื้นบ้านได้อย่าง สอดคล้องกัน

๓. มีการรวมบุคคลที่มีแนวคิด อุทิศการร่วมกัน สนใจอาชีพเดียวกันมาจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพและเรียนรู้ ร่วมกัน ถ่ายทอดโดยกระบวนการของศูนย์เรียนรู้ชุมชน

๓. มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำรวจเศรษฐกิจของครัวเรือนและชุมชน

๔. มีการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ปรับแผนเป็นปัจจุบันทันต่อสถานการณ์ (แผนที่มีชีวิต)

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

ส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้าน ให้มีระบบในการบริหารจัดการ ชุมชนแบบบูรณาการที่เข้มแข็ง และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มั่นคง

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ประชาชนมีความสนใจ ที่จะเรียนรู้แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแบบบูรณา การที่เข้มแข็ง แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการแนวทางพัฒนาหมู่บ้านตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่ง แนวทางการแก้ไขปัญหาคือจัดอบรม หรือสร้างความรู้ความเข้าใจการพัฒนาวิถีชีวิตสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง (ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ)

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในหลักการพัฒนาอาชีพ และการน้อมนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้

การรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพภายในหมู่บ้าน จนนำไปสู่ ความสำเร็จในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ระดับประเทศ

ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนาบ้านวังใหม่

และ
กิจกรรมการฝึกอาชีพ

บันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อความรู้ : การจัดทำบัญชีโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

๒. เจ้าขององค์ความรู้ : นางสาวอมรรัตน์ เขื่อนอก ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอภูกามยาว

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้ : หมวดที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดการองค์ความรู้

โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน(กข.คจ.) เป็นโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนชาวนนทบุรี โครงการนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๓๖ เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย ดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยมีการขับเคลื่อนติดต่อกันตลอดมา โดยในระยะที่ ๑ ระหว่าง ปี ๒๕๓๖ - ๒๕๓๙ และขยายถึงปี ๒๕๔๐ จำนวน ๑๑,๖๐๘ หมู่บ้าน และมี มติอีกครั้ง เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๐ เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินงานโครงการ กข.คจ. ส่วนระยะที่ ๒ ระหว่าง ปี ๒๕๔๑ - ๒๕๔๔ เพื่อขยายพื้นที่ให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศที่ยังมีคนจนตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) จำนวน ๒๘,๐๓๘ หมู่บ้าน หลักการสำคัญของโครงการนี้เพื่อสนับสนุนเงินทุนในระดับหมู่บ้านสำหรับครัวเรือนเป้าหมายยืมไปประกอบอาชีพ โดยไม่มีดอกเบี้ย และมอบอำนาจให้คณะกรรมการกองทุน กข.คจ.ประจำหมู่บ้าน รับผิดชอบบริหารจัดการ เงินทุนของหมู่บ้าน

๕. วัตถุประสงค์หลัก

๑) เพื่อให้ครัวเรือนยากจนในหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ ๑ ได้รับความช่วยเหลือเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพที่เหมาะสม มีรายได้พินเส้นความยากจน

๒) เพื่อให้หมู่บ้านในชนบทได้รับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การพัฒนาด้านการศึกษา วัฒนธรรม สาธารณสุข และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน

๓) เพื่อให้หมู่บ้านใน ชนบท เป็นหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองตลอดไป ประชาชนเกิดความร่มเย็นเป็นสุข มีความอุดมสมบูรณ์ มั่งคั่ง ยั่งยืนยิ่งขึ้นไป พัฒนาการในฐานะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานให้ เป็นไปตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชน กำหนดได้ใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้ จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาความ ยากจน พ.ศ.๒๕๓๖ และ ๒๕๓๙,๒๕๔๓, ประกาศกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับ โครงการ กข.คจ.

๖. แนวทางปฏิบัติงานโครงการ กข.คจ.

เป็นเครื่องมือในการติดตาม ตรวจสอบกำกับดูแล และส่งเสริมสนับสนุนให้ คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารเงินทุน ครัวเรือนเป้าหมายที่ยืมเงินมีโอกาสเลือกอาชีพโดยสมัครใจเมื่อมีโอกาสในการสร้าง งานสร้างรายสร้างอาชีพจะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถพึ่งตนเองได้ ในที่สุด

๗. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

การสนับสนุนส่งเสริมให้คณะกรรมการหมู่บ้านจัดทำบัญชีโครงการ กข.คจ. ให้เป็นปัจจุบันถือเป็น หัวใจสำคัญเพราะชุมชนสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานและควบคุมกำกับดูแลการคืนชำระเงินทุน ตามกำหนด และตรวจสอบครัวเรือนในชุมชนที่ยังไม่ได้เข้าถึงแหล่งทุนในชุมชนได้อย่างเพียงพอและพัฒนากร ต้องถือเป็นแนว ปฏิบัติในการมอบหมายงานเมื่อมีการโยกย้าย

๘. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ๓ เล่ม คือ สีเหลือง บัญชีคุมลูกหนี้ สีม่วงทะเบียนครัวเรือนเป้าหมาย สีเขียวคุมเงินฝากธนาคาร

๒. คัดเลือกคณะกรรมการที่มีความรู้เรื่องการจัดทำบัญชี

๓. ยึดหลักการจัดทำบัญชีแยกประเภท เอกสารสมุดบัญชีธนาคาร และสมุดบันทึกการประชุมของหมู่บ้านตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๔. การจัดทำบัญชีและตรวจสอบทะเบียนครัวเรือนเป้าหมาย คณะกรรมการ กข.คจ.หมู่บ้าน จะต้องปรับปรุงบัญชีทะเบียนครัวเรือนเป้าหมายให้เป็นปัจจุบันตามผลการสำรวจข้อมูลจปฐ. ทุกปี โดยยึดครัวเรือนเป้าหมายเดิมเป็นหลักและครัวเรือนใหม่ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้านรายได้และตัวชี้วัดอื่นๆ

๕. ตรวจสอบการโอนเงินยืมให้ครัวเรือนเป้าหมายโดยยึดการโอนเงินผ่านบัญชีธนาคาร เท่านั้นเพื่อป้องกันการผิดพลาดในการบริหารเงิน

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

คณะกรรมการ กข.คจ. ไม่ค่อยจัดทำบัญชีครัวเรือนเป้าหมายให้เป็นปัจจุบัน คือ สีเหลือง บัญชีคุมลูกหนี้ สีม่วงทะเบียนครัวเรือนเป้าหมาย สีเขียวคุมเงินฝากธนาคาร ดังนั้นพัฒนาการจะต้องคอยติดตามผลการดำเนินงาน หมู่บ้าน กข.คจ. นั้นๆ โดยให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการบริหารจัดการโครงการ กข.คจ. และเน้นในเรื่องการจัดทำบัญชี ปรับปรุงบัญชีทะเบียนครัวเรือนเป้าหมายให้เป็นปัจจุบัน

ภาพติดตามผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อความรู้ : ศูนย์เรียนรู้ โคก หนอง นา สร้างอาชีพ แบ่งปันความรู้ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกี่ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

๒. เจ้าขององค์ความรู้ : นางสาวพัชรพร จิระแพทยสุข ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอกบินทร์บุรี

๓. องค์ความรู้ที่ปั่งซี่

หมวดที่ ๑ สร้างสรรชุมชนพึ่งตนเองได้

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดการองค์ความรู้

"โคก หนอง นา โมเดล" เป็นการทำเกษตรแนวใหม่ที่ยึดหลักของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลัก โครงการนี้ใช้เงินของมูลนิธิชัยพัฒนาส่วนหนึ่ง ใช้เงินของราชการส่วนหนึ่ง โดยวิธียืมคูปองน้ำ เพื่อใช้น้ำนั้นมาทำการเพาะปลูก ตาม "เกษตรทฤษฎีใหม่" ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร โดยกรมการพัฒนาชุมชนได้น้อมนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ชนบท ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแนวคิดทฤษฎีใหม่เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความสุข ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยได้จัดทำโครงการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการน้อมนำศาสตร์พระราชามาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่โคก หนอง นา โมเดล เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การพึ่งพาตนเอง เพื่อให้สามารถบริหารจัดการตนเองและชุมชนให้มีความสุขได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ ทั้งนี้ บ้านทวด หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกี่ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี มีผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล" กรมการพัฒนาชุมชน นายอุทาน มะลิวัลย์ ปัจจุบันพื้นที่ที่เข้าสู่โครงการแห่งนี้ ได้กลายเป็นศูนย์การเรียนรู้ของหมู่บ้าน อันเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการทำเกษตร การเลี้ยงสัตว์ การทำนา และ เป็นสถานที่ที่คนในชุมชนมาฝึกอาชีพร่วมกัน

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

บ้านทวด หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกี่ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ได้เข้าร่วม โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดย นายอุทาน มะลิวัลย์ ได้เข้าร่วมโครงการ ดำเนินการพื้นที่จำนวน ๑ ไร่ ตลอดระยะ

เวลาการดำเนินการเจ้าของแปลงให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และดูแลพื้นที่อยู่เสมอ แต่ครั้งที่ทางสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอภักดีบุรินทร์ได้เข้าไปติดตามหรือเยี่ยมชมแปลงจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยลำดับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนี้

๑) มีการปลูกพืชพันธุ์มากขึ้น ได้แก่ มะนาว เสาวรส กล้วย สะเดา และ ต้นแค เป็นต้น

๒) พื้นที่นาในแปลงมีการลงแขกร่วมกันโดยคนในชุมชนมาร่วมกันทำนาในแปลงพื้นที่ต้นแบบโคกหนองนาตามฤดูกาลทำนา

๓) เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ อันได้แก่ ปลา ไก่ และ หนู

๔) มีการทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง และจำหน่ายในชุมชน

๕) บริเวณหน้าทางเข้าแปลงโคก หนอง นา เจ้าของแปลงจัดเป็นพื้นที่ตลาดสำหรับให้คนในชุมชนนำสินค้ามาขายในช่วงเช้า เป็นตลาดขนาดเล็กภายในหมู่บ้าน ๓

๖) จัดกิจกรรมฝึกอาชีพยังแปลงพื้นที่ต้นแบบ เพื่อให้ชุมชนมาร่วมกัน ฝึกอาชีพ สร้างรายได้และนำผลิตภัณฑ์กลับบ้าน

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑) สำนักงานพัฒนาชุมชน ติดตามและเยี่ยมเยียนยังแปลงพื้นที่ต้นแบบโคกหนองนาอยู่เสมอ

๒) นำโครงการหรือกิจกรรมมาในพื้นที่ โดยจัดกิจกรรม ณ แปลงพื้นที่ต้นแบบ เพื่อให้แปลงพื้นที่ต้นแบบเป็นที่คุ้นเคยในการทำกิจกรรมของชุมชน และให้เป็นพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ของหมู่บ้าน

๓) ร่วมกิจกรรมหรือโครงการกับชุมชนทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างความใกล้ชิดระหว่าง ศูนย์การเรียนรู้ เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชน เจ้าของแปลง และคนในชุมชน

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๑) ช่วงที่ฝนตกบ่อย เป็นอุปสรรคในการทำกิจกรรม จึงแก้ปัญหาในการทำกิจกรรมในพื้นที่ที่เป็นที่ร่มในแปลงต้นแบบ หรือเตรียมอุปกรณ์ที่สามารถทำกิจกรรมในที่ร่มได้

๒) ในช่วงแรกศูนย์การเรียนรู้โคกหนองนาอาจเป็นสถานที่ใหม่สำหรับชุมชน จำเป็นต้องมีโครงการและกิจกรรมในพื้นที่แปลงต่อเนื่อง เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างศูนย์การเรียนรู้กับชุมชน

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

๑) เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้

๒) เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์การเรียนรู้ โคก หนอง นา กับชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนคุ้นเคยกับศูนย์การเรียนรู้และเข้ามาใช้งานในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้

๙. ข้อมูลประกอบอื่น

รูปพื้นที่แปลงพื้นที่ต้นแบบ โคก หนอง นา
บ้านทศ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกึ อำเภอกบินทร์บุรี นายอุทาน มะลิตอง

บันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ เทคนิคการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์

๒. เจ้าขององค์ความรู้ นางสาวบุณทริกา นามะหนอง ตำแหน่ง อาสาพัฒนา (อสพ.)
สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโกนินทร์บุรี

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้

หมวดที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดการองค์ความรู้

การเขียนข่าวประชาสัมพันธ์ถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์ บางท่านอาจจะสงสัยว่า ทำไมต้องประชาสัมพันธ์ เหตุที่ต้องประชาสัมพันธ์ก็เพื่อ แจ้งข่าวความเคลื่อนไหว ผลงานของบุคคลในองค์กร และองค์กร ให้คนทั้งหลายได้รับทราบ หรือเพื่อแจ้งข้อเท็จจริงทั้งทางลบหรือบวก ที่มีผลกระทบต่อองค์กรให้ผู้อื่นได้รับทราบ ดังนั้น ข่าวที่รายงาน จึงเป็นการรายงานข้อเท็จจริงของข่าว หรือเรื่องราวต่างๆที่น่าสนใจ ที่มีผลกระทบต่อผู้คนหรือคนส่วนใหญ่ ได้รับทราบ การเขียนข่าวที่ดีจะต้องสั้น กระชับรัด ดูแล้วน่าสนใจชวนอ่าน หากยาวเกินไป จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อไม่ยอมอ่านข่าว นั้นๆ และที่สำคัญอีกประการคือข้อมูลของข่าวจะต้องถูกต้องชัดเจน เน้นความแปลกใหม่

๕. รูปแบบกระบวนการหรือลำดับขั้นตอน

ดังนั้นเทคนิคการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์จึงไม่ใช่เรื่องยากเลยหากท่านนำสูตรสำเร็จรูปของการเขียนข่าว ไปลองปฏิบัติ คือสูตร ๕W+๑H = ใคร (who) อะไร(what) ที่ไหน (where) เมื่อไร (when) ทำไม และอย่างไร (why and how) เรียงลำดับเหตุการณ์ตามสูตรนี้ ท่านก็สามารถที่จะเป็นนักเขียนข่าวประชาสัมพันธ์ได้เช่นกัน และที่สำคัญอีกประการ คือการเขียนข่าวจะต้องย่อหน้าบ่อยๆ อย่าเขียนยาวเป็นพืดจะทำให้ผู้อ่านเบื่อและไม่อยากอ่านข่าวนั้น

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

- เทคนิคการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์
- องค์ประกอบการเขียนข่าว สูตร ๕W+๑H
- การได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ของบุคคลและองค์กร

๗. ประโยชน์ขององค์ความรู้

- ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาเทคนิคการเขียนข่าวได้
- ฝึกการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงทั้งทางลบหรือบวกหากมีผลกระทบต่อองค์กรให้ผู้อื่นได้รับทราบ
- ได้เรียนรู้หลักกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคคลและองค์กร
- เป็นบุคคลช่างสังเกต หูไว ตาไว เป็นนักอ่าน
- สามารถจับประเด็นที่น่าสนใจของข่าวได้/วิเคราะห์แยกแยะว่าเรื่องไหนควรเป็นข่าวและไม่ควรเป็น ข่าว

ตัวอย่างการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์

ข่าวประชาสัมพันธ์ ธันวาคม 64
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโกนินทร์บุรี

กิจกรรมจิตอาสา เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ

วันที่ 21 ธันวาคม 2564 เวลา 09.30 น.
นางปิยะพร วงศ์บุญชู พัฒนาการอำเภอโกนินทร์บุรี พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่นประชาชนจิตอาสา ร่วมกันดำเนินกิจกรรมจิตอาสาพัฒนา "รัฐรักสามัคคี รักษาสิ่งแวดล้อม พัฒนาคุณภาพชีวิต" เพื่อถวายพระราชกุศล เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ โดยมีกิจกรรมปลูกต้นไม้ ปรับปรุงภูมิทัศน์ ณ วัดท่าอุดม หมู่ที่ 9 ตำบลกนาแวง อำเภอโกนินทร์บุรี

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565 Change for Good

One Page

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโกนินทร์บุรี
เผยแพร่โดย Nil Boontarika BN · 21 ธันวาคม 2021

กิจกรรมจิตอาสา เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ วันที่ 21 ธันวาคม 2564 เวลา 09.00 น.
นางปิยะพร วงศ์บุญชู พัฒนาการอำเภอโกนินทร์บุรี พร้อมด้วยพัฒนากร อาสาพัฒนา (อ.สพ.) และนักพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่นประชาชนจิตอาสา ร่วมกันดำเนินกิจกรรมจิตอาสา "รัฐรักสามัคคี รักษาสิ่งแวดล้อม พัฒนาคุณภาพชีวิต" เพื่อถวายพระราชกุศล เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ

เพจเฟสบุ๊ก

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโกนินทร์บุรี
จังหวัดปราจีนบุรี
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ขนาดตัวอักษร : | +
ค้นหา ...

หน้าแรก บริการของเรา ภาพกิจกรรม กิจกรรมพัฒนาชุมชน ข่าวประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับหน่วยงาน ลิงค์ ทาวน์ฮอลล์

ข่าวประชาสัมพันธ์

กิจกรรมเนื่องในวาระครบรอบ 53 ปี โครงการพัฒนาผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน โดย kabimbun วันที่ 31 ม.ค. 2565

การติดตามสนับสนุนการดำเนินงาน พัฒนาชุมชน โดย kabimbun วันที่ 28 ม.ค. 2565

การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ภาครัฐใหม่ รูปแบบ "โคก หอม เกา ไบโกล" ตามโครงการพัฒนาหมู่บ้าน... โดย kabimbun วันที่ 24 ม.ค. 2565

เว็บไซต์

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อความรู้ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยผลิตภัณฑ์ OTOP

๒. เจ้าขององค์ความรู้ นายชยุตพงศ์ เกศวัฒน์กุล ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอekinบุรี

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้

หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดการองค์ความรู้

การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนชุมชนท้องถิ่นซึ่งเริ่มจากระดับฐานรากของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นผลิตภัณฑ์มีราคา มีมูลค่าเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อเป็นการสร้างรายได้และอาชีพให้กับคนในชุมชนทั้งในระดับบุคคล ระดับครัวเรือน ระดับกลุ่ม หมู่บ้าน ตำบล โดยต้องมีการบริหารจัดการตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะสามารถต่อยอดไปจนถึงระดับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(SME) โดยมุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนควบคู่ไปกับการยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

๑. ค้นหา คัดเลือก บันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เกิดมูลค่าเพิ่ม

๒. ลงทะเบียน OTOP กระตุ้น และประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มอาชีพ คนในชุมชนมาลงทะเบียน OTOP เพื่อเข้าสู่การพัฒนา และต้องจัดทำฐานข้อมูลผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ให้เป็นปัจจุบันเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนการส่งเสริมและพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. ส่งเสริมช่องทางการตลาดระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด เช่น การเปิดตลาดชุมชนเพิ่มในพื้นที่ชุมชน

๒. ส่งเสริมช่องทางการตลาดใหม่ๆ เช่น Online, E-commerce

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมเรื่องของทักษะ และองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในสื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์สินค้า และการขายสินค้าผ่านทางระบบออนไลน์ แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ จัดหาช่องทางการอบรมทั้งของภาครัฐ และเอกชนในการให้ความรู้ให้คำปรึกษาด้านการขายของออนไลน์ เช่น การถ่ายรูป การถ่ายคลิปวิดีโอสั้นในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ การสร้างเพจ และการไลฟ์สดขายสินค้า

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

๑. ช่วยยกระดับผลิตภัณฑ์โดยนำการจัดการความรู้มาใช้เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและบริการ

๒. ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจและวางแผนดำเนินงานให้รวดเร็ว และดีขึ้น เพราะมีสารสนเทศหรือแหล่งความรู้เฉพาะที่มีหลักการ เหตุผล และน่าเชื่อถือช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการมีความสามารถในการปรับตัวและความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมและสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนไป

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยผลิตภัณฑ์ OTOP

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

1. ชื่อองค์ความรู้ : ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP ให้สามารถพึ่งตนเองได้ คืบกำไรสู่ชุมชน
2. ชื่อเจ้าขององค์ความรู้ : นางวันเพ็ญ ออาหาร ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สังกัด : สพอ.บ้านสร้าง
3. องค์ความรู้ที่บ่งชี้ : เทคนิคการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP นำไปสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
4. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One tambon One Product) เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ที่ต้องการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น สร้างชุมชน ให้ทุกคนในชุมชนพึ่งตนเองได้ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนในชุมชนมีการสร้างงาน สร้างรายได้ ด้วยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น และนำภูมิปัญญาที่มีอยู่ พัฒนาเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น มีมูลค่าเป็นที่ต้องการของตลาด โดยผู้บริโภคมักจะได้สินค้าหนึ่งซึ่งที่ควบคู่กันไป คือคำว่ามาตรฐาน เพราะโดยปกติแล้วเมื่อผลิตภัณฑ์ใดมีลักษณะที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้แล้ว เราจะถือว่าผลิตภัณฑ์นั้นเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่เป็นภูมิปัญญาของชุมชนในแต่ละท้องถิ่นจะได้รับการพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือแก่ผู้บริโภคและเพื่อขยายตลาดได้มากขึ้น ผลที่ตามมาคือเพิ่มรายได้ให้ครอบครัวและชุมชน ดังนั้น ทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จึงหันมาสนใจการ “สร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน”

5. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน : โดยมีกระบวนการ ดังนี้

- 1) เจ้าหน้าที่ มีหน้าที่สร้างความเข้าใจให้ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP เห็นความสำคัญของมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ต้องสร้างให้โดดเด่นอยู่บนบงกครองบรรจุกฎเกณฑ์
- 2) ผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานที่ผ่านการรับรองจากหน่วยงาน หรือองค์กรเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค
- 3) ประชุมชี้แจง แนะนำให้ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP เข้าถึงหน่วยงาน องค์กร ที่ออกมาตรฐานรับรองผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP จนได้รับมาตรฐานทุกผลิตภัณฑ์ในกลุ่ม
- 4) ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีมาตรฐาน แสดงให้เห็นถึงการมีคุณภาพของผลิตภัณฑ์นั้น และผลิตภัณฑ์นั้นจะได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- 5) ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ต้องมีจิตสำนึกในการที่จะต้องดำเนินการให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีคุณภาพ และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค
- 6) ผู้บริโภคมั่นใจในคุณภาพ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน

6. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

การส่งเสริมและการพัฒนาทุนของกลุ่มอาชีพก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการที่จะพัฒนาให้กลุ่มมีการสร้างรายได้ด้วยการนำทรัพยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีในชุมชนของตนเองมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และการบริการที่มีคุณภาพก่อให้เกิดรายได้กลับสู่ชุมชนอย่างยั่งยืน มีขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้

1) ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง ตามหลัก ๕ ก. ดังนี้คือ

ก 1 คือ กลุ่ม ต้องการสมาชิกที่สมัครใจ เต็มใจ พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือ

ก 2 คือ กรรมการ ต้องได้รับมอบหมายและเป็นตัวแทนจากสมาชิกให้บริหารกลุ่ม และมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานที่ชัดเจน

ก 3 คือ กฎระเบียบ ต้องกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับกลุ่มโดยยึดมติที่ประชุมเสียงข้างมากเป็นหลัก เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

ก 4 คือ กองทุน ต้องมีการระดมทุนของกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็น เงิน หรืออุปกรณ์ ที่ทำให้กลุ่มสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ก 5 คือ กิจกรรม ที่สมาชิกกลุ่มร่วมกันปฏิบัติเพื่อสร้างรายได้ ต้องมีการสำรวจคณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม ในด้านความรู้ทักษะ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาบุคลิกภาพของกลุ่ม ให้เกิดการยอมรับและน่าเชื่อถือ

2) จัดให้มีการประชุมกลุ่ม สมาชิก คณะกรรมการอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง จัดทำวาระการประชุมและจดบันทึกการประชุมทุกครั้ง

2.1) ส่งเสริมการจัดทำระเบียบการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ให้สามารถตรวจสอบได้

2.2) ส่งเสริมการจัดหาตลาด แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

2.3) ส่งเสริมการระดมเงินทุนของกลุ่มในรูปของกลุ่มออมทรัพย์และเก็บเงินบำรุงกลุ่ม

2.4) ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่ม เช่น การร่วมกิจกรรมเทศกาลต่างๆ การศึกษาดู

งานของกลุ่ม

7. ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขปัญหา :

ปัญหาที่พบ

1) ด้านการตลาดสินค้า OTOP ไม่ได้รับมาตรฐาน ทำให้ขาดช่องทางการตลาดแคบ ด้านผู้ประกอบการไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความสามารถในด้านการตลาด

2) ด้านการจัดการ นอกจากปัญหาด้านความไม่เอาใจจริงเอาจ้งในการพัฒนาของคนในกลุ่ม OTOP

3) ขาดการรวมกลุ่ม เพื่อพัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เพื่อแบ่งปันทักษะประสบการณ์

4) ด้านการเงินแหล่งเงินทุน เนื่องจากผู้ประกอบการยังขาดทักษะในการบริหารด้านการเงิน และบัญชีอย่างไม่เป็นระบบ ทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่รู้ต้นทุนในการผลิตที่แท้จริง เมื่อกำหนดต้นทุนตัวเองไม่ได้ จึงตั้งราคาตัวเอง ไม่ถูกขายดีแต่ไม่ได้กำไร เมื่อกิจการขนาดเล็กไม่สามารถหาแหล่งเงินทุนต้นทุนต่ำ ทำให้ไปกู้ยืมระบบจึงต้องจ่ายดอกเบี้ยในต้นทุนที่สูง

5) ด้านเทคโนโลยี ขาดการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงาน ขาดทักษะในการทำงาน

แนวทางแก้ไข

1) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP มีผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

2) กลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์หลายๆ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ จะทำให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มนั้น อยู่ในตลาดอย่างยั่งยืน

3) ควรประชาสัมพันธ์การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในผลิตภัณฑ์ OTOP ซึ่งจะนำมาซึ่งความเชื่อถือ และเกิดการยอมรับในผลิตภัณฑ์ OTOP ทำให้เกิดรายได้สร้างงาน ให้เกิดขึ้นในชุมชนอย่างยั่งยืน

8. ประโยชน์ขององค์ความรู้:

1) ด้านการตลาด ควรพัฒนาความรู้และสร้างกลยุทธ์ในการตลาด ไม่ว่าจะเป็นเพิ่มช่องทางการตลาดที่หลากหลาย เช่น จัดให้มีการจัดตั้งศูนย์กลางการผลิตและจำหน่าย

2) ด้านการสร้างเครือข่ายธุรกิจ ทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ประกอบการฯ ควรหาพันธมิตรเพื่อมาเติมเต็มให้ธุรกิจเราเข้มแข็ง

3) ด้านการผลิต ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ควรให้ความสำคัญและจริงจังในการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการผลิต โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิต

แบบบันทึกองค์ความรู้

1.ชื่อ โครงการ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่รูปแบบ ประยุกต์ “โคก หนอง นา โมเดล”
ปลูกผักสวนครัวทุกครัวเรือน แก้ไขปัญหาด้านอาหารในสถานการณ์โควิด 19

2. ชื่อ - นามสกุล	นายประพันธ์ ยี่โต๊ะ
ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สังกัด	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านสร้าง
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก	096 3397978

3. องค์ความรู้ที่บ่งชี้ มีกปฏิบัติผ่านกิจกรรม การเอาชีวิตรอดในพื้นที่ยังคงอยู่ของผู้นำ
เป็นการแก้ไขปัญหาด้านอาหาร การดำเนินชีวิตพึ่งตัวเองได้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อ ปี 2563 ถึงปัจจุบัน
สถานการณ์ที่เกิดเหตุการณ์ บ้านผู้นำต้นแบบนางอาภรณ์ นาคศิริ บ้านบางแตง เลขที่ 99 หมู่ที่ 2 ตำบลบางแตง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี

หมวดที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้ ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของรัชกาลที่ 9 ทางสายกลาง 3 ท่วง 2 เงื่อนไข พัฒนาการต้องเข้าใจก่อนที่จะไปแนะนำประชาชน และลงมือปฏิบัติจริงที่บ้านตัวเองเสียก่อน เช่น ปลูกผักสวนครัว อย่างน้อย 20 ชนิด โดยลงมือทำด้วยตนเองซึ่งแรกจนมีผลผลิต

หมวดที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ประชาชนต้นแบบสมัคร ต้องใช้ชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเอง 2 ประการ คือ

1. ด้านจิตใจ ต้องฝึกฝนจิตใจตัวเองให้เข้มแข็งจิตใจสำนึก ที่ดี สร้างสรรค์ต่อตัวเอง ส่วนรวม และประเทศชาติ ศึกษาระบบพระราชดำริของพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 การพัฒนาคน ความว่า “..บุคคลต้องเข้าใจรากฐานที่ดีคือ ความซื่อสัตย์สุจริตในสังคมในสุจริตฯ”

2. ด้านสังคม บ้านบางแตง จะวิถีชีวิตบางแตงและมีพระครูโกศล อารังกิจ เป็นพระนักพัฒนาดีเด่น เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวบางแตงตลอดมา เช่น ช่วงเกิดโรคระบาดโควิด 19 ทรวงพ่อจะแสดงธรรมผ่านหอกระจายข่าวของวัดบางแตง ทั้งเข้า-เย็น

หมวดที่ 3 เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งมีธรรมภิบาล ผู้นำทุกคนในหมู่บ้าน โดยการนำของผู้ใหญ่จำเนียร บุญขึ้น มีคุณธรรมสูง เสียสละส่วนตน ยึดการประพฤติปฏิบัติที่ดีจะตัดสินใจร่วมกับกรรมการหมู่บ้าน บ้านบางแตงนี้มีชุมชนเข้มแข็งภาคพลช่วยเหลือสมาชิกได้ เช่น กองทุนหมู่บ้าน กย.ค.จ. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ฯลฯ

หมวดที่ 4 เสริมสร้างองค์การให้มีสมรรถนะสูง ต้องพัฒนาตามขั้นตอนจากเล็กไปใหญ่ เช่น เริ่มทำใช้ในครัวเรือน แบ่งปันกันในเครือข่ายและกลุ่ม เหลือใช้มีมาตรฐาน แนะนำให้มาเป็นทะเบียนโอท็อป ทีมงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ก็แนะนำมาขายสินค้าชุมชน ตลาดนัดหน้าอำเภอบ้านสร้าง และขายตรงผ่านสื่อ เฟสบุ๊ค ไลน์ฯ

4. ที่มาความสำคัญ

กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และภาคีมีส่วนร่วมของประชาชน ด้วยการพัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การจัดการความรู้ การอาชีพ การออม และการบริหารจัดการเงินของชุมชน กรมฯ ได้สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนรู้จักวิธีการบริหารจัดการกองทุน ในชุมชนเพื่อการแก้ไขปัญหาค่าขาดแคลนเงินทุนและปัญหาความยากจน โดยส่งเสริมให้มีการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ขึ้นในชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา

ข้าพเจ้าในฐานะผู้รับผิดชอบงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการออมและงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กบ.คจ.) ได้ไปอบรม และได้ไปประเมิน
ตรวจคุณภาพทางการเงินกองทุนชุมชนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน ของรูปแบบทางขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน
การตรวจคุณภาพทางการเงินกองทุนชุมชน ดังนี้

บันทึกบทความ (Knowledge Asset)

5. รูปแบบ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. จัดทำทะเบียนฐานข้อมูลโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน(กบ.คจ.) ให้เป็นปัจจุบัน
๒. จังหวัดให้ส่งรายชื่อทีมผู้ตรวจคุณภาพทางการเงินระดับอำเภอเพื่อให้จังหวัดแต่งตั้งทีมผู้ตรวจคุณภาพทางการเงิน
๓. ประชุมสร้างความเข้าใจแก่ทีมผู้ตรวจคุณภาพทางการเงิน ตลอดจนพัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบล
๔. จัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกันในการดำเนินงานออกตรวจคุณภาพชุมชน
๕. ทีมผู้ตรวจคุณภาพทางการเงินดำเนินการออกตรวจสอบภาวะชุมชนตามแบบสมุดตรวจคุณภาพฯ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนเป้าหมาย
๖. ทบทวนผลการวิเคราะห์และผลการจัดลำดับความสำคัญของกองทุนชุมชนต้นสาขาสหกรณ์ชุมชนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ และกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนร่วมกัน
๗. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพกองทุนชุมชน และดำเนินการพัฒนาตามแผน
๘. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน 2 ระยะ
 - ระยะที่ 1 หลังจากตรวจคุณภาพ ๘ เดือน
 - ระยะที่ 2 หลังการติดตามประเมินผลระยะที่ 1 อีก ๘ เดือน
9. ทีมผู้ตรวจคุณภาพสรุปรายงานผลการดำเนินงานโดยเอกสารให้อำเภอทราบ และอำเภอรายงานจังหวัดทราบ ดังนี้
 - หลังการตรวจคุณภาพฯ ระยะที่ 1 (ภายในเดือนเมษายน)
 - หลังการตรวจคุณภาพฯ ระยะที่ 2 (ภายในเดือนสิงหาคม)

แก่นความรู้ (Core Competency)

1. สร้างเครือข่ายทีมงานผู้ตรวจคุณภาพฯ เพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย
2. สร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานและกำหนดแผนปฏิบัติงานร่วมกัน และยึดการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก

กลยุทธ์ในการทำงาน

1. แสวงหาความรู้ มีการวางแผนการทำงาน มุ่งมั่นในการพัฒนา
นำความรู้ที่ได้รับจากการไปอบรมมาวิเคราะห์ และคิดแผนงานในการทำงาน และกาจัดแจง
งานอย่างมีระบบแบบแผน และทำงานให้ประสบผลสำเร็จ
2. ปรึกษาหารือ ติดตามตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

เมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหาที่เกิดขึ้น ปรึกษากับคณะกรรมการกลุ่ม สมาชิก และผู้บังคับบัญชาเพื่อหาทางออกร่วมกัน และติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

3. เข้าใจ เข้าถึง สร้างศรัทธาให้เกิดการเชื่อมั่น และแนะนำร่วมลงมือปฏิบัติ “เอามื้อสามัคคี”

กฎระเบียบ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

1. คู่มือแนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบสุทธภาพทางการเงินของกองทุนชุมชน
2. คู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน(กน.คจ.)

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อความรู้ การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP เข้าสู่ระบบการขายสินค้าออนไลน์

๒. เจ้าขององค์ความรู้ นางสาวรุ่งอรุณ คุณพรม ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอประจันตคาม

๓. องค์ความรู้ที่ป่งชี้

หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดการองค์ความรู้

เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์ โควิด-๑๙ ระบาด ทำให้ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วโลกเป็นวงกว้าง ทำให้ประชาชนในชุมชนบางส่วนได้รับผลกระทบจากการค้าขาย ไม่สามารถเปิดร้านค้าได้ตามปกติ และ ผู้คนไม่นิยมออกมาเลือกซื้อสินค้าเหมือนเมื่อก่อน เพื่อเป็นการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในชุมชน เราจึงต้องมีการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าให้หลากหลาย มีการประชาสัมพันธ์ แนะนำวิธีการค้าขายผ่านระบบออนไลน์ หากเรามียอดขายที่เพิ่มขึ้น มีออเดอร์มากขึ้น ก็จะเกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับคนในชุมชนแบบยั่งยืนได้

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

๑. ลงไปศึกษาชุมชนว่ามีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่สามารถจะนำมาพัฒนาหรือ ส่งเสริม ต่อยอดได้ไหม

๒. นำมาลงทะเบียน OTOP เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าและเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นของเรา

๓. มีการส่งเสริมตลาดในการขายออนไลน์ เช่น ขายใน เฟจ Facebook line tiktok

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. มีการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการสามารถขายสินค้าทางออนไลน์ได้

๒. ส่งเสริมช่องทางการตลาดใหม่ๆ เช่น เฟจ Facebook line tiktok มีการไลฟ์สดเพื่อดึงดูดใจลูกค้า

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ผู้ประกอบการ OTOP ส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ในด้านการขายของออนไลน์ ไม่ชำนาญเกี่ยวกับเทคโนโลยีมากนัก ยังไม่มีความสามารถในการดึงดูดใจลูกค้าได้เท่าที่ควร ส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมเรื่องของทักษะ และองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในสื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์สินค้า

แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการช่วยสนับสนุนงานให้ความรู้ให้คำปรึกษาด้านการขายของออนไลน์ เช่น การถ่ายรูป การถ่ายคลิปวิดีโอสั้นในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ การสร้างเพจ และการไลฟ์สดขายสินค้า เพื่อเป็นแรงดึงดูดให้ตัวผลิตภัณฑ์น่าสนใจ

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

๑. ช่วยให้ผู้ประกอบการมีช่องทางในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย สามารถเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ของชุมชนไปในวงกว้างขึ้น

๒. ช่วยประหยัดเวลาและสะดวกสบายในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ตรงตามความต้องการ

๓. ในยุคโควิด – ๑๙ การค้าขายออนไลน์มีประโยชน์มากสำหรับผู้ประกอบการทั่วประเทศ การขายออนไลน์จึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับการขายและบริการในทุกวันนี้

ภาพกิจกรรมการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP เข้าสู่ระบบการขายสินค้าออนไลน์

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อความรู้ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โคก หนอง นา โมเดล ของนายรังสรรค์ ฉลาดสิทธิ์ โคกขี้เหล็ก หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านหอย อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

๒. เจ้าขององค์ความรู้ นายทศพล นามปัญญา ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอประจันตคาม

๓. องค์ความรู้ที่ประสงค์

หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดการองค์ความรู้

การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเริ่มจากระดับฐานรากของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ โดยยึดหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ด้วยการประยุกต์ใช้ในรูปแบบของโคก หนอง นา โมเดล

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

๑. นายรังสรรค์ ฉลาดสิทธิ์ ได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ โคก หนอง นา โมเดล มีพื้นที่ดำเนินโครงการจำนวน ๓ ไร่

๒. เจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ คัดเลือกแบบ และปรับแต่งพื้นที่ให้กลายเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โคก หนอง นา โมเดล

๓. เจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ ดำเนินปลูกพืชผักต่างๆ เลี้ยงปลา และทำนาในพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอประจันตคามเข้าเยี่ยมเยียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเจ้าของศูนย์เรียนรู้อยู่เสมอ

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. ประสานงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเจ้าของศูนย์เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

๒. ส่งเสริมให้เจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ เรียนรู้เทคนิคในการทำเกษตรเพิ่มเติมจากสื่อออนไลน์ต่างๆ

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๑. ฝูวดินเป็นดินที่ขุดใหม่จากหนองน้ำไม่มีคุณภาพและสารอาหารที่พืชต้องการ ต้องปรับปรุงอย่างหนักซึ่งต้องใช้เวลาานาน

๒. พื้นที่เป็นที่โล่งกลางทุ่งนา

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

๑. เกิดศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โคก หนอง นา โมเดล สำหรับผู้ที่สนใจไปศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับโคก หนอง นา โมเดล การทำเกษตรผสมผสานและเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สร้างความมั่นคงทางอาหารให้ชุมชน

๓. เกิดแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับการเกษตรในฤดูแล้ง

ภาพประกอบ

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ การขับเคลื่อนงานพัฒนาหมู่บ้านชุมชนใน
๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นายธีรศักดิ์ จำปาทอง
๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการประกวดกิจกรรมพัฒนาชุมชนในพื้นที่

- หมวดที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเอง
- หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล
- หมวดที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
- หมวดที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

ในแต่ละปีงบประมาณจังหวัดปราจีนบุรี โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปราจีนบุรี ร่วมกับ กลุ่มองค์กรในพื้นที่ ได้ดำเนินโครงการเชิดชูเกียรติ ด้วยการคัดเลือก คัดสรร ค้นหา กลุ่มองค์กรแต่ละประเภทที่มีผลงานปฏิบัติงานที่ดีเด่น รวมทั้งเพื่อเป็นการยกย่อง และเชิดชูเกียรติกลุ่มองค์กรที่มีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถเป็นแบบอย่างได้ ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ในแต่ละประเภทกลุ่มองค์กรนั้น

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

ประชุมทีมงานเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เพื่อพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ๒ . จั ด ป ระ ชุ ม กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรม

๓. กำหนดรูปแบบการจัดสถานที่ วิธีการต้อนรับ จัดเตรียมข้อมูลผลงาน จัดเตรียมการแสดงนิทรรศการผลงาน และผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมาย จัดเตรียมสถานที่ดูงาน

๔. จัดทำบรรยายสรุปทั้งในแบบรูปเล่มเอกสารและสื่อนำเสนอผลงาน (Powerpoint)

๕. ชักซ้อมความเข้าใจ ขั้นตอนวิธีการต้อนรับ การนำเสนอผลงาน การตอบคำถามในการวันประกวด

๖. เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาศึการพัฒนา ผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กร ประชาชนในพื้นที่ที่ให้การสนับสนุนในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรมในวันประกวด

๗. จัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ ต้องคำนึงจำนวนที่นั่งของคณะกรรมการและผู้ที่ได้รับเชิญให้เหมาะสมและเพียงพอ ตกแต่งสถานที่ให้สะอาด สวยงาม มีป้ายต้อนรับคณะกรรมการที่ชัดเจน จัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า พัดลม ไฟส่องสว่าง เครื่องเสียงและเครื่องฉายสื่อนำเสนอผลงาน (Powerpoint) ให้พร้อมใช้งาน

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. Man (คน) เลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีผลงาน ตรงตามเกณฑ์การประกวด มีความสามารถในการนำเสนอผลงานได้อย่างเป็นธรรมชาติ เหมือนกับการเล่าเรื่อง ไม่ใช่อ่านหนังสือให้กรรมการฟัง และที่สำคัญต้องเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

๒. Material (วัสดุ วัตถุดิบ) จัดเตรียมรูปเล่มเอกสารและสื่อนำเสนอผลงาน (Powerpoint) ที่มีข้อมูลแสดงผลงานตรงกับเกณฑ์การประกวด เรียงข้อมูลผลงานให้เป็นไปตามลำดับของการให้คะแนนมีภาพประกอบที่สวยงามชัดเจน

๓. Method (วิธีปฏิบัติงาน) ชักซ้อมการนำเสนอให้ตรงตามเกณฑ์การประกวด กระชับ ชัดเจน

เรียงตามลำดับของการให้คะแนน ขึ้นต้นจับใจ ตกลงท้ายจับใจ ด้วยเพลง บทประพันธ์ หรือบทกวี ชักซ้อม การตอบคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่นำเสนอ เตรียมคนตอบถามไว้ ๓ - ๕ คน โดยไม่ควรให้ผู้ที้นำเสนอ เป็นผู้ตอบคำถาม

๔. เงิน (Money) การจัดเตรียมสถานที่ ตกแต่งให้สะอาดและสวยงาม ทำป้ายต้อนรับคณะกรรมการ อุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า พัดลม ไฟส่องสว่าง เครื่องเสียงและเครื่องฉายสื่อนำเสนอผลงาน (Powerpoint) การเตรียม อาหารว่าง น้ำดื่ม สำหรับคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง การแสดงนิทรรศการผลงานและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมาย สถานที่ดูงาน จำเป็นต้องใช้เงินในการดำเนินงาน แต่อาจจะใช้วิธีการขอความร่วมมือ ขอรับการ สนับสนุน ขอความช่วยเหลือ จากผู้ที่มีจิตอาสา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐการพัฒนา ผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กร ประชาชนในพื้นที่ หรือผลกำไรจากกองทุนต่างๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขปัญหา

๑. การสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานให้กับคณะกรรมการและสมาชิกในระยะเริ่มต้น
๒. การระดมทุน หรือการแสวงหางบประมาณ เพื่อใช้ในการดำเนินงานในระยะเริ่มต้น
๓. การประสานความร่วมมือการพัฒนาทางด้านวิชาการเพื่อหนุนเสริมการดำเนินงาน

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

๑. ได้รับความรู้เรื่องรูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน การเตรียมการประกวดกิจกรรมตามโครงการ เชิดชูเกียรติ
๒. ได้รับความรู้เรื่องเทคนิคในการปฏิบัติงานการเตรียมการประกวดกิจกรรม
๓. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการเตรียมการประกวดกิจกรรมอื่นๆ ได้

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ การแก้ไขปัญหาในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นางสาวอรุณลักษณ์ ออบมา นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

๓. องค์ความรู้ที่ปั่งชี้

- หมวดที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้
- หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล
- หมวดที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
- หมวดที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

ตามที่กรมการพัฒนาชุมชน สนับสนุน ส่งเสริมให้ชาวบ้านรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือกันเองในชุมชน ด้วยการประหยัดทรัพย์แล้วนำมาสะสม พร้อมทั้งปลูกฝังหลักคุณธรรม ๕ ประการ คือความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจกันและความไว้วางใจกัน เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองปราจีนบุรี ได้ส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยมีการพัฒนาทักษะแก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และให้หมั่นออกตรวจเยี่ยม ตรวจสอบและรายงานผล รวมไปถึงมีการจัดระดับเพื่อเป็นการวางแผนการพัฒนาระดับการพัฒนาออมทรัพย์ฯ ฐานะที่เป็นพัฒนากรผู้รับผิดชอบประสานงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จะต้องมีความแม่นยำและทราบข้อมูลของกลุ่มออมทรัพย์ที่ตนรับผิดชอบ เพื่อเป็นฐานในการส่งเสริมพัฒนาออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ และเนื่องจากได้รับตำบลดใหม่และได้ลงไปติดตามตรวจสอบสภาพพบว่าออมทรัพย์เกิดปัญหาสมาชิกไม่มาส่งหุ้น ไม่มีการปันผล ไม่ส่งเงินกู้ มีแค่สมาชิกบางส่วนมาส่ง

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

๑. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตามแนวทางกรมการพัฒนาชุมชน ให้ชัดเจน
๒. จัดทำแผนการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาออมทรัพย์เพื่อการผลิต
๕. จัดประชุมสร้างความเข้าใจแก่กรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับหมู่บ้าน
๖. ลงไปประชุมเพื่อให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบต่างๆ ของกลุ่มออมทรัพย์กับสมาชิก และขอมติที่ประชุม ให้รับทราบปัญหาของกลุ่มออมทรัพย์ เริ่มแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดและดำเนินการตามระเบียบกลุ่มฯ
๗. ติดตาม/ตรวจสอบทบทวนการดำเนินงาน

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. กำหนดเป้าหมายในการทำงานให้ชัดเจน
๓. กำหนดแผนการดำเนินงาน
๔. ติดตามประเมินผล

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๑. สมาชิกไม่ตรงต่อเวลาในการชำระเงิน

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

- กลุ่มออมทรัพย์ได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบมากขึ้น
- สมาชิกมีความเข้าใจในระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์และเห็นความสำคัญมากขึ้น

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ ปุ๋ยหมักน้ำ ปุ๋ยหมักแห้ง สร้างความเติบโตให้ต้นไม้

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ ...นางสาวรัชฎาภรณ์ เขียววรรณ

ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศรีมหาโพธิ

หมายเลขโทรศัพท์๐๙๐-๒๓๙๙๙๑๔ ID Line

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้

หมวดหมู่องค์ความรู้๑.การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบฯ.....

ประเด็นองค์ความรู้ย่อย ๑.๒ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้.....

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาต้นแบบ โดยนำหลักทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” และยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนา เศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งของรัฐบาล ซึ่งตอบสนองนโยบายรัฐบาลเรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน ในพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การ ขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีกระบวนการพัฒนาที่เป็นขั้น เป็นตอน ตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อมุ่งหมายให้ผู้นำที่ผ่านกระบวนการดังกล่าว มีความรู้และปฏิบัติอาชีพได้จริง จนพัฒนา เป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครัวเรือน ต่อยอดสู่การเป็นต้นแบบการเรียนรู้ สร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

จัดทำปุ๋ยหมักในพื้นที่พัฒนาต้นแบบฯ “โคก หนอง นา โมเดล” ร่วมกับครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อ ส่งเสริม สนับสนุนเกษตรกรมีปุ๋ยหมักไว้ใช้เองในพื้นที่ ลดรายจ่าย ลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย และการ คุ้มครองดิน โดยใช้เศษฟางและน้ำหมักชีวภาพเพื่อให้อาหารดินแล้วดินจะปล่อยธาตุอาหารให้พืชโดยกระบวนการย่อย สลายของจุลินทรีย์ ตามหลักการ “เลี้ยงดิน ให้ดินเลี้ยงพืช”

.....วิธีหมัก ก็คือ เอาฟาง ไม่ว่าจะตอซังของมันเอง รากของมันเอง หญ้าหรือถั่ว เราต้องรู้ว่าดินที่ดี เหมาะสำหรับข้าวมากที่สุดคือดินที่มีอินทรีย์วัตถุประมาณ ๕% สมัยโบราณ เขาก็ไถหมักพลิกหญ้า จะได้ ทั้งต้นหญ้า ดอกหญ้า ใบหญ้า รากหญ้า หมัก ก็จะได้จุลินทรีย์ขึ้นมา แล้วเอาน้ำใส่ เอาปุ๋ยชีวภาพ ทั้งปุ๋ยแห้ง ทั้งปุ๋ยน้ำใส่ลงไป หรือไม่อาจใช้ปุ๋ยชีวภาพธรรมดาเลย ก็คือเอาขี้วัวนี้แหละใส่ลงไปเลย ๗

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. ต้องวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ

๒. ขับเคลื่อนการทำงานอย่างเป็นกระบวนการและเรียนรู้ควบคู่กับการพัฒนา

๗. ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไข

ข้อพึงระวังในการดำเนินการตามโครงการนี้ คือ พัฒนาการจะต้องศึกษากระบวนการของโครงการให้ละเอียด เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจน อย่าปล่อยให้ผู้นำต้นแบบให้ดำเนินงานโดยขาดการติดตาม เยี่ยมเยียน แนวทางการแก้ไขคือ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นการขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการที่ ก่อเกิดขึ้นใหม่ ทำให้การทำงานต้องเกิดการลองผิดลองถูก ทั้งในระดับเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติ

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้นำ และครัวเรือนต้นแบบ เพื่อให้ชุมชนและครัวเรือนอื่นๆ และสามารถศึกษา เรียนรู้ และขยายผลการพัฒนาไปสู่ครัวเรือน และชุมชนอื่นๆ ได้

๙. ข้อมูลประกอบอื่นๆ

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อความรู้ : ศูนย์แหล่งเรียนรู้โคก หนอง นา โมเดล

๒. เจ้าขององค์ความรู้ : นายวีระ พิมพ์หนองหว้า ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศรีมหาโพธิ

๓. องค์ความรู้ที่ป่งชี้ : หมวดที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดการองค์ความรู้

โคก-หนอง-นา โมเดล คือ การจัดการพื้นที่ซึ่งเหมาะกับพื้นที่การเกษตร ซึ่งเป็นผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่ เข้ากับภูมิปัญญาพื้นบ้านที่อยู่อย่างสอดคล้องกับธรรมชาติในพื้นที่นั้นๆ เป็นการทำให้ธรรมชาติจัดการตัวมันเองโดยมีมนุษย์เป็นส่วนส่งเสริมให้มันสำเร็จเร็วขึ้น อย่างเป็นระบบ เป็นการทำเกษตรแนวใหม่ ที่ยึดหลักของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลัก โครงการนี้ใช้เงินของมูลนิธิชัยพัฒนาส่วนหนึ่ง ใช้เงินของราชการส่วนหนึ่ง โดยวิธีขุดบ่อน้ำ เพื่อใช้น้ำนั้นมาทำการเพาะปลูก ตาม “เกษตรทฤษฎีใหม่” ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาจักร บรมนาถบพิตร โดยกรมการพัฒนาชุมชนได้น้อมนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ชนบท ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแนวคิดทฤษฎีใหม่เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความสุข ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยได้จัดทำโครงการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการน้อมนำศาสตร์พระราชามาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่โคก หนอง นา โมเดล เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การพึ่งพาตนเอง เพื่อให้สามารถบริหารจัดการตนเองและชุมชนให้มีความสุขได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

นางสาวนภัสส์ แก้วดี ชาวบ้านหัวซา หมู่๖ ตำบลหัวหว้า อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี ได้เข้าร่วมโครงการโคก หนอง นา โมเดล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการพื้นที่จำนวน ๑ ไร่ ตลอดระยะเวลาการดำเนินการเจ้าของแปลงให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และดูแลพื้นที่อยู่เสมอ โดยช่วงแรกๆจะมีนักพัฒนาต้นแบบ(นพต.)เข้าไปช่วยดูแลพื้นที่รวมทั้งให้ความรู้และทางสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศรีมหาโพธิได้เข้าไปติดตามหรือเยี่ยมชมแปลงจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยลำดับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีการปลูกพืชพันธุ์มากขึ้น ได้แก่ มะพร้าว กล้วย ทุเรียน ขนุน ไม้พะยุง ยางนา เป็นต้น พื้นที่นาและบ่อน้ำมีการทำนาเลี้ยงปลาในแปลงพื้นที่ต้นแบบโคกหนองนา ผู้เข้าร่วมโครงการมีการทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง บริเวรแปลงโคก หนอง นา และเป็นศูนย์เรียนรู้ให้กับชุมชน และยังแปลงพื้นที่ต้นแบบ เพื่อให้ชุมชนศึกษาเรียนรู้และนำไปขยายผล

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

- ๑) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศรีมหาโพธิ ได้ลงติดตามแปลงพื้นที่ต้นแบบโคกหนองนาอยู่เสมอ
- ๒) เป็นพื้นที่ต้นแบบ โคก หนอง นา โมเดล รวมทั้งเป็นพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน
- ๓) ส่งเสริมการพึ่งตนเอง

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

- ๑) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ การปรับปรุงดินตั้งใช้เวลา
- ๒) นำซากพืชและมูลสัตว์ช่วยในการปรับปรุงดินและทำปุ๋ยแห้งช่วยบำรุงดิน

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

- ๑) เป็นแนวทางในการเป็นศูนย์เรียนรู้และเป็นแบบอย่างให้กับคนในชุมชน
- ๒) สร้างความสามัคคีของคนในชุมชน
- ๓) สามารถพึ่งตนเองได้
- ๔) เป็นคลังอาหารปลอดภัยสารพิษ

๙. ข้อมูลประกอบอื่น

รูปพื้นที่แปลงพื้นที่ต้นแบบ โคก หนอง นา โมเดล
บ้านหัวชา หมู่ที่ ๖ ตำบลหัวหว้า อำเภอสคริมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี

๓) อาชีพตามข้อ ๒ มีโอกาสที่จะสำเร็จได้สามารถสร้างรายได้จริง และมีความเชื่อมโยง กับ การตลาดตามข้อมูลและแผนของจังหวัด

๔) เป็นกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการ ประกอบอาชีพและสร้างรายได้

๕) ดำเนินการประชุมสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน จำนวน ๑ วัน ซึ่งมีกรอบการเรียนรู้ ดังนี้

๖) สร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทาง สัมมาชีพชุมชน เพื่อให้ผู้แทนครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการตาม กระบวนการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชนได้

๗) จัดทำแผนปฏิบัติการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน เพื่อให้ ผู้แทนครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพสามารถดำเนินการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดได้

๘) ดำเนินการจดทะเบียนกลุ่มอาชีพกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร่วมกับทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพระดับอำเภอ หรือ ประชากรตำบล สนับสนุนให้ชุมชนจัดระบบบริหารจัดการการเงินทุนประกอบอาชีพ เพื่อให้กลุ่มสามารถประกอบอาชีพ ได้อย่างต่อเนื่อง

๕. ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไข

๑. งานชุมชนในปัจจุบันผู้นำมีภาระงานที่มากทำให้ความร่วมมือหรือมีเวลาดำเนินการร่วมกันของคนใน ชุมชนน้อยลง แนวทางการแก้ไข ต้องหาเวลาที่หมู่บ้านว่างและชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

๒. บางครัวเรือนไม่สามารถเข้าร่วมกลุ่มอาชีพได้ เนื่องจากห้วงเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในแต่ละ ครัวเรือนไม่สัมพันธ์กัน

๓. การบูรณาการและการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร แนว ทิศทางการแก้ไข ประสานงานกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายประชุมหาแนวทางการทำงานร่วมกัน เช่น เกษตร กศน. และ สาธารณะสุข

๖. ประโยชน์ขององค์ความรู้

๑) เป็นแนวทางในการพัฒนาสัมมาชีพชุมชนให้แก่ครัวเรือนอื่นๆ และสามารถแก้ไขปัญหาความยากจน โดยใช้เงินทุนในชุมชนมาใช้ในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพให้มีเพิ่มขึ้น

๒) กลุ่มอาชีพที่มีการรวมตัวจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพ สามารถเป็นจุดเรียนรู้ กระบวนการสร้างอาชีพตามแนวทางสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

๓) กลุ่มอาชีพที่มีการรวมตัวจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพ สามารถยกระดับ และพัฒนา ศักยภาพนำไปสู่กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม D) ระดับ ๑ - ๓ ดาวได้

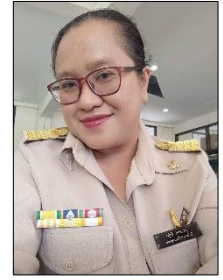
๗. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. มีการวางแผนในระยะยาว เพื่อให้เกิดเป็นอาชีพที่มั่นคงสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒. ติดตามการดำเนินกิจกรรมในครัวเรือนสัมมาชีพ เพื่อไม่ให้งบประมาณสูญเปล่า

๓. จัดตั้งเป็นกลุ่มสัมมาชีพชุมชน เพื่อสร้างความยั่งยืน

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อความรู้ : การจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ปี ๒๕๖๔
๒. ชื่อเจ้าของความรู้ : นางจุฑามาศ ดีวุ่น
ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศรีมโหสถ

๓. องค์ความรู้ที่ปึงชี้

- หมวดที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเอง
- หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล
- หมวดที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
- หมวดที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

อำเภอศรีมโหสถ โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศรีมโหสถ ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการบริหารการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๔,๓๕๐ครัวเรือน โดยข้อมูลจะต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน ทุกครัวเรือนและทุกหมู่บ้าน สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นทุกระดับ

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

๑. จัดทำทะเบียนพื้นที่และจำนวนครัวเรือนเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูล
๒. จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดเก็บข้อมูล
๓. ทบทวนและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดเก็บข้อมูล ระดับองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ทุกระดับ
๕. แต่งตั้งอาสาสมัครจัดเก็บข้อมูล โดยอาสาสมัคร ๑ คนต่อ ๕๐ ครัวเรือน

หรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

๖. ลงทะเบียนผู้จัดเก็บข้อมูลที่ระบบจัดเก็บข้อมูล
๗. ประสานขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูล
๘. พัฒนาการผู้ประสานงานตำบลร่วมกับ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้นำชุมชน และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ร่วมบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูล ตามแผนปฏิบัติการบริหารจัดการจัดเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูล
๙. อาสาสมัครจัดเก็บข้อมูลดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามเป้าหมายที่กำหนด

๑๐. ตรวจสอบคุณภาพข้อมูล ระดับหมู่บ้าน โดยพัฒนากลุ่มประสานงานตำบล ร่วมกับกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครจัดเก็บ และผู้แทนครัวเรือนตรวจทานความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำเสนอผลการจัดเก็บต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๑. นำเสนอผลการจัดเก็บข้อมูล ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดทำคำรับรองคุณภาพข้อมูล ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๒. นำเสนอผลการจัดเก็บข้อมูล ต่อคณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน

(จปฐ.) ระดับอำเภอ

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. การจัดทำทะเบียนพื้นที่และจำนวนครัวเรือนเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูล ต้องมีความชัดเจน ครบถ้วน ตามจำนวนที่ได้รับมอบหมาย

๒. ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามแผนปฏิบัติการการจัดเก็บข้อมูลอย่างเคร่งครัด

๓. ทบทวนคำสั่งอาสาสมัครจัดเก็บข้อมูล และจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง โดยขอให้กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ตรวจสอบรายชื่ออาสาสมัครจัดเก็บจากข้อมูลเดิมในปี ๒๕๖๓ คัดเลือกคนที่มีคุณสมบัติ มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสม สำหรับการจัดเก็บข้อมูล ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้ตรงกับจำนวนที่แนวทางกำหนด

๔. ประชุมอาสาสมัครจัดเก็บข้อมูล เพื่อชี้แจงแนวทางการจัดเก็บข้อมูล ปี ๒๕๖๔ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูล

๕. ตั้งกลุ่มไลน์อาสาสมัครจัดเก็บข้อมูลของอำเภอ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตอบคำถาม วิธีการแก้ไขปัญหาในการจัดเก็บข้อมูล และสรุปผลการจัดเก็บข้อมูลทุกวัน

๖. การนำเสนอข้อมูลในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องให้อาสาจัดเก็บข้อมูลเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงข้อมูลที่จัดเก็บมาให้คณะทำงานฯ รับทราบด้วย

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขปัญหา

๑. การทวงถามค่าจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๓

๒. อาสาสมัครจัดเก็บข้อมูลยังไม่มีความชำนาญในการใช้จัดเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

๓. การนำเข้าส่งออก สำรองข้อมูลจากโปรแกรมไม่สามารถทำได้ในบางครั้ง การบันทึกข้อมูล มีการดึงออกจากระบบบ่อยครั้ง ทำให้ต้องมีการบันทึกข้อมูลใหม่ซ้ำหลายครั้ง

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

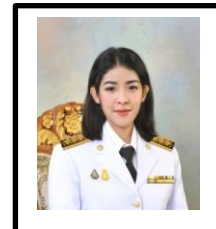
๑. ได้รับความรู้เรื่องเทคนิคการการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ปี ๒๕๖๔

๒. ได้รับความรู้เรื่องเทคนิคการคัดเลือกอาสาสมัครจัดเก็บข้อมูล

๓. ได้รับความรู้เรื่องเทคนิคการสื่อสารกับอาสาสมัครจัดเก็บ

ข้อมูลที่ดีจะต้องมีความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งมีความสมบูรณ์ กระชับ ชัดเจน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น ผู้ที่สำรวจ จัดเก็บและบันทึกข้อมูลจะต้องใช้เทคนิคในการจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อความรู้ :Go hard or Go home.....

๒. เจ้าขององค์ความรู้ : ..นางสาวสร้อยสุดา มั่นหมาย..ตำแหน่ง.....นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ..
สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศรีมโหสถ.....

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้

หมวดที่ ๑ สร้างสรรชุมชนพึ่งตนเองได้

หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

หมวดที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

✓ หมวดที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดการองค์ความรู้

การเขียนเรื่องเล่าเร้าพลัง (story telling) เป็นเครื่องมือหนึ่งในบรรดาเครื่องมืออันหลากหลายของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) โดยส่วนใหญ่จะนิยมนำมาใช้ขับเคลื่อนภายหลังจากดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมได้เสร็จสิ้นลง เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์ของการดำเนินงาน รวมถึงภาพสะท้อนอื่นๆ ที่ปรากฏเป็นองค์ประกอบของผลลัพธ์ เช่น ความสำเร็จและปัจจัยแห่งความสำเร็จ รวมถึงความล้มเหลวและปัจจัยแห่งความล้มเหลว

ด้วยเหตุนี้เรื่องเล่าเร้าพลัง หรือการเขียนเรื่องเล่าเร้าพลัง จึงมีสถานะเหมือนการสรุปทบทเรียน (AAR : After Action Review) หรือการถอดบทเรียน (lesson learned) ไปในตัว เพื่อก่อให้เกิดชุดความรู้ในการที่จะขับเคลื่อนการงานให้สำเร็จสืบต่อไป พร้อมๆ กับการป้องกันมิให้ปัญหาเดิมๆ วนเวียนกลับมาเกิดซ้ำแล้วซ้ำอีก

การเขียนแบบเรื่องเล่าเร้าพลัง เป็นการเขียนเพื่อการสื่อสารที่มุ่งให้ผู้อ่านได้อ่านเรื่องราวนั้นๆ ด้วยบรรยากาศเสมือนการ “นั่งฟังผู้เขียนเล่าเรื่อง” ด้วยตนเอง เห็นภาพบรรยากาศของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นจนจบ (Process) พบข้อมูลของการปฏิบัติทั้งในมิติของ “กระบวนการ” และ “ผลลัพธ์” และผลลัพธ์ที่ว่านั้นมักยึดโยงให้เห็นถึง “ความสำเร็จ” และ “ความสุข” ที่เกิดจากการดำเนินการของ “คนหน้างาน” ซึ่งผู้เล่าอาจเป็นได้ทั้ง “ผู้ปฏิบัติ” ในเรื่องดังกล่าว หรือเป็นเพียง “ผู้สังเกตการณ์” ก็ได้ แต่หากเป็นเรื่องเล่าที่ถูกเขียนขึ้นจากผู้ปฏิบัติจริง จะถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะนั่นคือการถ่ายทอดประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการฝังตัวกับงานนั้นๆ

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

“ชีวิตมันก็ต้องเจอแต่เรื่องที่ยากกว่าวันนี้เสมอ” เป็นคำพูดของอาจารย์มหาวิทยาลัยเมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าศึกษาในระดับปริญญาโท แล้วชีวิตมันก็เป็นเช่นนั้นจริงๆ เพราะชีวิตต้องพยายามทำในสิ่งที่ไม่ชอบและไม่ถนัดเสมอ ตอนเรียนมัธยม เป็นคนหนึ่งที่เกลียดวิชาคณิตศาสตร์มาก แต่ก็ยังเลือกที่จะเรียนสายศิลป์-คำนวณ พอเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย จนเลือกเรียนคณะรัฐศาสตร์ แต่ก็เลือกเรียนสาขารัฐประศาสนศาสตร์ที่มีวิชาการคลังสถิติ และเศรษฐศาสตร์ และหลังจากจบปริญญาโท เข้ามาทำงาน ก็มักจะได้รับการงานเกี่ยวกับการเงินและพัสดุ เราเป็นคนที่คิดว่าตัวเองไม่เก่งทางด้านคิดคำนวณ คณิตศาสตร์ ตรรกะ ตัวเลข ใดๆ เลย แต่มักจะได้รับการงานเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้เสมอๆ เมื่อข้าพเจ้าได้บรรจุเข้ามารับราชการ ในตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ ก็ได้รับมอบหมายให้ทำงานด้านการเงินและพัสดุอีก ซึ่งเป็นงานที่ค่อนข้างใหม่และยากมากสำหรับข้าพเจ้าในทุกๆเรื่อง ไม่ว่าจะ เป็นสิ่งใหม่ ที่อยู่ใหม่ สิ่งแวดล้อมใหม่ เพื่อนร่วมงานใหม่ ทำให้งานการเงินและพัสดุ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเบิกจ่ายตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรม การพัฒนาศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่รูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” ยิ่งทวีคูณความยากและท้าทายความสามารถในการทำงานของข้าพเจ้ามาก ความรู้การเงินและพัสดุที่เคยรู้มา ไม่สามารถนำมาใช้ได้อีกต่อไป เราต้องเริ่มจากความรู้อันต่ำกับศูนย์ เป็นการทำงานที่เรียกได้ว่า เป็นช่วงชีวิตที่เครียดและหนักหน่วงพอสมควร

แต่ในที่สุด ด้วยความพยายามในการเรียนรู้ ความพยายามในการปรับ mind set และได้รับกำลังใจดีๆจากเพื่อน ครอบครัว และบุคลากรในองค์กร ทำให้ข้าพเจ้าสามารถก้าวผ่านเรื่องที่คิดว่า “ยาก” ไปได้ ซึ่งหลายๆคน อาจจะยอมแพ้ ขอย้าย ขอลาออก ทำไม่ได้ แต่สำหรับเราเลือกที่จะศึกษา เรียนรู้และค่อยๆแก้ปัญหา ตั้งสติ ต่อกับความยาก นั้นให้ผ่านไปให้ได้ เพราะคิดว่า ในชีวิตการทำงานเป็นราชการในสายงานนี้ ถ้าอย่างมีความก้าวหน้าไปในตำแหน่งที่สูงขึ้น ก็ต้องมีความรู้ในด้านการเงินและพัสดุ ยิ่งใจก็ต้องเชื่อมั่นอยู่ดี หนีไม่พ้น เพราะฉะนั้น อย่ากลัวที่จะทำในสิ่งที่เราไม่ชอบ ไม่ถนัด

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

- สอบถามและขอความช่วยเหลือจากผู้รู้ -ผู้เชี่ยวชาญ / เพื่อนพัฒนากร / นักวิชาการจังหวัด/คลังจังหวัด
- ปรับ mind set ที่มีต่อการทำงาน
- ทำความเข้าใจงานในภาพรวม (Holistic) เพื่อให้เห็นภาพ และทำงานเป็นขั้นตอนกระบวนการ อาจจะมีการจดเพื่อทบทวนการทำงาน ในครั้งต่อไป

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

การไม่มีความรู้ในด้านงานงานพัสดุ แนวทางคือสอบถามคลังจังหวัด ช่าง ในการทำงาน ศึกษาจากเอกสาร ประกอบต่างๆ และรับฟังความคิดเห็น เพื่อปรับและแก้ไขงานให้มีความถูกต้อง ตามระเบียบ

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การทำงานนั้นเกี่ยวกับการเงินและพัสดุนั้นจะต้องเป็นระบบ และจัดวางวิธีการคิดให้ดี การเกลียดตัวเลข หรือการเป็นคนไม่รอบคอบนั้น คงไม่ใช่ปัญหาอีกต่อไป เพราะการทำงานราชการนั้น เป็นงานจริงจังที่ต้องฝึกฝนตนเองให้เรียนรู้ได้ทุกเรื่องในสิ่งที่เราเองอาจจะไม่ถนัด เพราะถ้าเราอยากมีความก้าวหน้าในอาชีพ เราก็จะต้องมีความรู้ในการเงินและพัสดุ หรือเรื่องอื่นๆที่ยากมากกว่าวันนี้เสมอ

๙. ข้อมูลประกอบอื่น

